

JAKELUPALVELU

Näitä ehtoja sovelletaan Posti Oy:n (jäljempänä Posti) kotimaan postinjakelussa. Postinjakelussa noudetaan postilakia ja Viestintäviraston määräyksiä postilaatikkojen sijoittelusta.

Näiden ehtojen lisäksi postinjakelun tuottamisessa noudatetaan soveltuvin osin Postin yleisiä toimitusehtoja.

1. Määritelmät

Jakelupisteellä tarkoitetaan yksittäistä postin jättöpaikkaa, kuten postilaatikkoa, lokerikkoa, postiluukua tai vastaavaa.

Jakelupaikalla tarkoitetaan Postin vakituisen osoitteen perusteella osoitekohtaisesti määräämää tai sovitua jakelupisteen sijaintia.

Kerrostalolla tarkoitetaan vähintään kaksikerroksista ja vähintään kolme erillistä huoneistoa käsittävää rakennusta, jossa eri huoneistoihin kuuluvia tiloja on päällekkäin ja jossa huoneistoihin kuljetaan rakennuksessa olevasta porrashuoneesta.

Luhtitalolla tarkoitetaan taloa, jossa sisäänkäynti huoneistoihin tapahtuu rakennuksen sivuilla kulkevilta avonaisilta tai suljetuilta käytäviltä.

Asuinhuoneistolla tarkoitetaan asumiskäyttöön tarkoitettua ja pääasiassa asumiskäytössä olevaa huoneistoa.

Pientalolla tarkoitetaan omakotitaloa, paritaloa, rivitaloa ja muulla tavoin kytkettyä pientaloa.

Perusjakelu tarkoittaa postilain edellyttämää/säätelämää postinjakelua arkipäivisin.

2. Perusjakelu

Kuljetusmaksuun sisältyvänä perusjakelussa jaetaan kaikki kooltaan enintään 25 x 35,3 x 3 cm ja 2 kg painavat, ilman kuittausta luovutettavat, kirjelahetykset sekä lehdet ja Postin tuote-ehtoissa erikseen mainitut lähetykset sekä kuitattavien ja määränsä tai kokonsa puolesta perusjakeluun soveltumattomien ja perusjakelussa perille saamattomiksi jääneiden lähetysten saapumisilmoitukset ("Lähetys").

Lähetykset, joiden kotiinkuljetus ei sisälly lähettäjän valitsemaan palveluun, tai joita ei voida jakaa perusjakelussa, toimitetaan Postin toimipisteeseen vastaanottajan noudettavaksi.

Perusjakelu tehdään jakelupaikalla sijaitsevaan jakelupisteeseen. Muualla sijaitsevaan jakelupisteeseen jakaminen edellyttää erillistä sopimusta. Muihin kuin vakituisiin osoitteisiin jaetaan postia perusjakelussa ilman eri maksua vain silloin, kun kyseisen osoitteen postin vastaanotto on samassa yhteydessä vakituisten asukkaiden jakelupaikan kanssa.

Perusjakelussa noudatetaan seuraavia tuotekohtaisia jakelupäiväkohtaisia toimintamalleja

- tiistaisin jaetaan valtaosa sanomalehdistä ja paketeista sekä pikakirjeet, laboratoriolähetykset sekä yrityspostinumero-osoitteeseen lähetetyt lähetykset. Lähtevät kirjeet ja paketit otetaan kuljetukseen normaalisti;
- tiistaisin perusjakelussa ei jaeta aikakauslehtiä, mainoksia, kirjeitä tai ilmaisjakelulehtiä, jos kaikki alkuviikon lähetykset on saatu jaettua jo maanantain aikana. Myöskään postilokeroihin ja Poste restanteen ei näitä lähetyksiä jaeta tiistaisin;
- HUOM tiistain jakelua koskevat noutojakelupalvelussa samat palvelukohtaiset muutokset kuin tiistain perusjakelussa, muut lähetykset jaetaan ja noudetaan noutojakelupalvelussa edelleen viitenä päivänä viikossa.

3. Velvollisuudet

3.1. Postin velvollisuudet

Postin velvollisuutena on jakaa lähetykset kyseisen lähetyksen tuote-ehdojen mukaisesti ensisijaisesti lähetykseen merkittyyn osoitteeseen. Jos vastaanottaja on kuitenkin tehnyt lähetykseen merkitystä osoitteesta voimassa olevan vakituisen osoitteen muutoksen, Postin tulee toimittaa lähetykset ilmoituksen mukaiseen voimassa olevaan vakituiseseen osoitteeseen, ellei lähettäjän kanssa ole toisin sovittu.

Jos vastaanottaja on tehnyt sopimuksen lähetyksen edelleen lähettämisestä, Postin velvollisuutena on toimittaa kaikki sopimuksen piirissä olevat lähetykset sopimuksen mukaiseen paikkaan.

3.2. Postinsaajan velvollisuudet

Postinsaajan velvollisuutena on hankkia postin vastaanottoon soveltuva postilaatikko (ml. luukut, lokerikot ja muut vastaavat postin vastaanottoon tarvittavat laitteet ja rakennelmat) ja sijoittaa se Postin määräämään tai erillisen sopimuksen mukaiseen paikkaan Postin ohjeiden mukaisesti.

Postinsaaja vastaa postilaatikon asennuksesta ja kunnossapidosta. Postinsaajan velvollisuutena on huolehtia, että postilaatikon on aina esteetön pääsy Postin alueella käyttämällä jakelutavalla. Ulkona postilaatikot on sijoitettava siten, että niihin voidaan jakaa suoraan jakeluajoneuvosta. Postinsaajan tulee huolehtia postilaatikon tyhjennyksestä siten, että siihen on mahdollista jakaa saapuvaa postia.

Postinsaajan tulee merkitä postilaatikkoon osoitetiedot selkeästi, suositeltavaa on merkitä myös nimi. Postinsaajan velvollisuutena on kertoa ajantasaiset osoitetietonsa kaikille tiedossaan oleville lähettäjäille.

4. Jakelupaikka

4.1. Yleiset perusteet

Posti määrää vakituisen osoitteen mukaisen jakelupaikan. Jakelupaikka määräytyy postinsaajan (yksityishenkilöt, yritykset/yhteisöt) sekä alueen luonteen mukaan siten, kuin jäljempänä esitetään.

Posti voidaan jakaa muuhun paikkaan maksullisen sopimuksen perusteella tai erityistalousjakeluna ilman eri maksua.

Jakelupaikan valinnassa ja postilaatikoiden sijoittelussa otetaan huomioon Viestintäviraston määräyksessä säädetyn lisäksi:

- postinsaajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu
- työturvallisuus
- kustannustehokkuus

4.2. Asuintalot

Kerrostalojen asuinhuoneistot

Postilain mukaan kerrostalojen asuinhuoneistoihin jaettavat lähetykset on kannettava kerrostalokohtaisiin lokerikkoihin tai huoneistokohtaisiin postiluukkuihin.

Jos huoneistokohtainen luukkuunjakelu ei ole rakennusteknisesti mahdollista, lähetykset jaetaan rakennukseen tai sen välittömään läheisyyteen sijoitettuun lokerikkoon, laatikkoryhmään tai muuhun vastaavaan rakennelmaan.

Luhtitalot

Luhtitaloissa lähetykset jaetaan pääsääntöisesti lokerikkoon tai laatikkoryhmään, joka sijoitetaan rakennuksen ulkopuolelle.

Taajamien pientaloalueet

Postilain mukaan pientaloihin lähetykset tulee jakaa paikalliset olosuhteen huomioon ottaen kohtuullisen matkan päässä postinsaajan tontista tai rakennuspaikasta olevaan postilaatikkoon.

Kohtuullinen matka on enintään 50 metrin matka osoitepaikasta yhteen suuntaan mitattuna. Etäisyys lasetaan osoitepaikan kulkuliittymästä.

Samassa osoitepaikassa sijaitsevat pientalot

Jos samassa osoitepaikassa sijaitsee useampi kuin kaksi asuntoa, asuntojen postilaatikat sijoitetaan yhtenäiseen ryhmään tontin kulkuliittymän yhteyteen tai tontille postinjakelun ja noudon kannalta tarkoituksenmukaiseen paikkaan.

Sijoittamisessa tulee ottaa huomioon, että jakelupisteet ovat postinsaajien luonnollisen kulkureitin varrella. Suositeltavia sijoituspaikkoja ovat yhteisrakennukset, kuten esimerkiksi taloyhtiöiden huoltorakennukset tai vastaavat.

4.3. Haja-asutusalueet

Haja-asutusalueilla lähetykset jaetaan postilaatikkoon, jonka etäisyys postinsaajien varsinaisesta asuinrakennuksesta on enintään 500 metriä.

Postilaatikon etäisyys postinsaajan asunnosta voi kuitenkin olla enintään kilometri, jos

- jakelureitiltä muuten jouduttaisiin poikkeamaan vain yhden postinsaajatalouden tai – yhteisön perusjakelua varten,
- kiinteistö ei sijaitse yleisesti tai ympärivuotisesti liikennöitävän tien varrella,
- tietä ei talviaikana aurata ja hiekoiteta niin, että se olisi postinjakelun aikataululla liikennöitävissä; tai
- postinjakeluauton kääntäminen tiellä ei ole mahdollista.

4.4. Muut kuin asuinkiinteistöt

Yhteisöjen postilaatikoiden sijoittamisessa noudatetaan soveltuvin osin samoja periaatteita kuin pientalojen kohdalla. Jos rakennuksessa on eri postinsaajilla useita huoneistoja, jakelupisteet voidaan sijoittaa myös rakennuksen sisälle, jos se on postinjakelun kannalta tarkoituksenmukaista. Tällöin jakelupisteet sijoitetaan sisäänkäynnin yhteyteen.

4.5. Sopimus tai riitaisuus

Noutoposti

Jos postinsaaja ja Posti eivät ole päässeet keskenään sopimukseen postin vastaanoton järjestelyistä eikä asiassa ole annettu lainvoimaista ratkaisua, Postilla on postilain 47 § :n perusteella oikeus säilyttää kysymyksessä olevalle postinsaajalle osoitetut kirjelähetykset noudettavissa postinsaajan osoitteen mukaan määräytyvässä toimipaikassa tai muussa noutopisteessä ja veloittaa kohtuullinen maksu postin säilyttämisestä. Jakelun keskeytyksen ajan jäävät jakamatta kaikki perusjakelussa tai sen yhteydessä jaettavat lähetykset.

Jos postinsaaja laiminlyö velvollisuutensa mahdollistaa postinjakelu osoitteenmukaiseen tai sopimukseen perustuvaan jakelupisteeseen, Postilla on oikeus säilyttää posti noudettavana osoitteenmukaisessa toimipisteessä tai muussa noutopaikassa ja veloittaa kohtuullinen maksu postin säilyttämisestä. Tällaisena laiminlyöntinä pidetään esimerkiksi puuttuvaa tai kiinni suljettua postilaatikkoa tai toistuvaa postilaatikon ympäristön kunnossapidon laiminlyöntiä, joka estää jakelun postilaatikkoon.

Jättöposti

Maaseudulla lähetykset voidaan jakaa postinsaajien hyväksynnällä jättölaatikkoon.

4.6. Paikalliset olosuhteet ja postinsaajan henkilökohtaiset erityistarpeet

Edellä olevien jakelutapojen ja postilaatikkojen sijoittelun määrittelyn lisäksi voidaan yksittäistapauksissa ottaa huomioon paikalliset olosuhteet tai postinsaajan henkilökohtaiset erityistarpeet, kuten postinsaajan liikuntaesteisyys tai vähintään 75 vuoden ikä (erityistalousjakelu).

Liikuntaesteisyys voi johtua esimerkiksi postinsaajan invaliditeetista tai kroonisesta tai muuten pitkäaikaisesta sairaudesta.

Liikuntaesteisellä sekä 75 vuotta täyttäneellä postinsaajalla on pyynnöstään oikeus saada postinsa jaetuksi joko tontin rajalle ajo- tai kulkuliittymään sijoitettuun postilaatikkoon tai huoneistokohtaiseen postiluukkuun.

Poikkeavan postinjakelun edellytys on, että jokainen saman talouden postinsaajista on oikeutettu poikkeavaan postinjakeluun. Kuitenkin liikuntaesteinen tai 75 vuotta täyttänyt postinsaaja, joka yhteistaloudessa asuessaan joutuu säännönmukaisesti tai toistuvasti olemaan yksin siten, että hänen postin noutamisensa huomattavasti vaikeutuu, on oikeutettu edellä mainittuun palveluun.

Jollei liikuntaesteisyyttä muuten kyetä toteamaan, voi Posti pyytää postinsaajaa esittämään Postin lomakkeella tehdyn lääkärinlausunnon, josta terveydentilan yksityiskohtia selvittämättä ilmenee, kykeneekö postinsaaja noutamaan postinsa laatikosta ja aiheuttaako noutaminen hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa.

Postinjakelun poikkeusjärjestelyt ovat voimassa aina toistaiseksi. Mikäli poikkeusjärjestelyn edellytykset päättyvät, posti jaetaan osoitteen jakelusuunnitelman mukaiseen jakelupisteeseen.

Erityistalousjakeluun oikeutettu postinsaaja on velvollinen ilmoittamaan Postille välittömästi sellaisista olosuhteiden muutoksista, joiden vuoksi palvelun edellytykset lakkaavat.

5. Postilaatikoiden sijoituspaikka

5.1. Postilaatikon sijoittaminen

Ennen postilaatikon sijoittamista on otettava yhteyttä Postiin ja kysyttävä osoitteenmukainen jakelupaikka, johon postilaatikko sijoitetaan.

Postilaatikat sijoitetaan ensisijaisesti yhtenäisiin laatikkoryhmiin. Postilaatikat tai laatikkoryhmät sijoitetaan yleisten tai yksityisten teiden vier-, suoja- tai näkemäalueelle. Postilaatikoista tai niiden käytöstä ei saa aiheuttaa vaaraa yleiselle liikenteelle/liikenneturvallisuudelle eikä olennaista haittaa tienpidolle tai yleisen alueen muulle käytölle, kuten pysäköinnille.

Postilaatikko voidaan sijoittaa postinsaajan osoitepaikasta katsottuna tien toiselle puolelle, jos tiellä ei ole linja-autoliikennettä tai merkittävää läpiajoliikennettä. Jos postilaatikko sijoitetaan postinsaajasta katsottuna tien toiselle puolelle, on laatikot sijoitettava kevyen liikenteen väylän puolelle, jollei liikenneturvallisuus tai muu vastaava syy toisin edellytä.

Postilaatikat tai laatikkoryhmät voidaan sijoittaa kunnan yleiselle alueelle tai yksityisen maalle (postilaki 45 §). Katu- ja yleisen tien alueella postilaatikat on sijoitettava vähintään 50 cm etäisyydelle jalkakäytävän tai piennaralueen reunasta

Postilaatikkoa tai laatikkoryhmää ei koskaan saa sijoittaa sellaiseen kohtaan, jossa

- kohtaamisnäkyvä ei olisi riittävä
- postilaatikko olisi sulkuviivan tai risteyksessä ryhmittymismerkkien kohdalla
- jakeluauto jouduttaisiin pysäyttämään ryömimiskaistalle
- postilaatikon ajaminen edellyttäisi ajamista vastaantulevan liikenteen kaistalle
- peruuttaminen tielle tapahtuisi vaarallisessa kohdassa.

Postilaatikoiden tai laatikkoryhmien sijoituspaikkojen välisen etäisyyden tulee haja-asutusalueella olla yleensä vähintään 200 metriä.

5.2 Oikeusturvakeinot

Postilaatikon paikkaan tyytymätön asianosainen voi pyytää ratkaisua kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta (postilaki 44 §).

5.3 Postinjakelussa tarvittavien laitteiden ja vähäisten rakennelmien sijoittaminen

Postinjakelussa voidaan käyttää apuna laitteita tai vähäisiä rakennelmia postin tilapäistä säilyttämistä varten. Nämä laitteet ja rakennelmat sijoitetaan postinjakelun kannalta tarkoituksenmukaisiin paikkoihin postilain mukaisesti siten, että niistä ei aiheudu tarpeetonta vaaraa liikenteelle eikä olennaista haittaa alueen muulle käytölle.